

Riksgälden

Uppföljning kunskap om insättningsgarantin 2016

3 februari 2017

Innehåll

Innehållsförteckning

1. Bakgrund och syfte.....	3
2. Sammanfattning av 2016 års resultat.....	4
3. Metod och genomförande.....	6
3.1. Frågeformulär.....	7
3.2. Konfidensintervall och signifikansnivåer.....	8
4. Presentation av undersökningsresultat.....	9
4.1. Spontan kännedom.....	9
4.2. Hjälpt kännedom.....	10
4.3. Tilläggsbelopp.....	12
4.4. Upplevd kunskap.....	11
4.5. Faktisk kunskap.....	12
4.6. Förtroende för kunskap för Riksgälden och insättningsgarantin.....	12
4.7. Förtroende för Riksgälden och insättningsgarantin.....	18
4.8. Kunskap och förtroende.....	21
5. Slutsatser.....	24
6. Kontaktuppgifter.....	26

1. Bakgrund och syfte

Det internationella samarbetsorganet International Association of Deposit Insurers (IADI), som Riksgälden och Sverige tillhör, har tagit fram riktlinjer som slår fast att alla insättningsgarantiorganisationer i medlemsländerna bör genomföra regelbundna mätningar av allmänhetens kunskapsnivå om den statliga insättningsgarantin och vid behov försöka öka kunskapsnivån.

Syftet med undersökningen är att mäta kännedom och kunskapsnivå bland den svenska befolkningen rörande insättningsgarantin, för att i ett andra steg kunna genomföra effektiva informationsinsatser i syfte att, vid behov, höja denna kunskapsnivå. Bristande kännedom om systemet innebär dels att konsumenterna gör oinformerade val och riskerar att drabbas av förluster samtidigt som låga kunskapsnivåer ökar risken för uttagsstormningar. Riksgälden behöver känna till allmänhetens kunskap om insättningsgarantin vad gäller:

- Vilka typer av sparformer som skyddas
- Vilka det är som skyddas (privatpersoner/juridiska personer)
- Hur stort belopp som skyddas
- Vilka typer av institut som omfattas
- Vem som står bakom garantin
- Hur utbetalning sker
- Kännedom om tilläggsbelopp

2. Sammanfattning av 2016 års resultat

- Sett till kännedomen för insättningsgarantin ligger den spontana kännedomen på samma nivå som 2015 (52% i år jämfört med 51% i fjol). Kännedomen har därmed alltså legat på drygt 50 procent sedan 2013 då mätserien startade. Skillnader mellan olika delmålgrupper vad gäller kön och ålder som vi sett i tidigare mätningar syns även i årets, där män och äldre i regel har en högre spontan kännedom tillsammans med de som haft ett sparande som överstiger 500 000 kronor, jämfört med övriga. Även inom de flesta delmålgrupper ligger kännedomen i regel på stabila nivåer, även om undantag finns. Inom den yngsta åldersgruppen (15-29 år) har andelen som säger sig känna till insättningsgarantin återhämtat sig mellan nedgången mellan år 2014 och 2015 och ligger nu på 39%.
- Den hjälpta kännedomen uppmäts i år till totalt 62%, vilket innebär att efter att ha fått en förklaring av begreppet insättningsgaranti är det 10% fler som uppger att de har hört talas om insättningsgarantin jämfört med på den tidigare spontana frågan. Motsvarande andel 2015 var 58%. Ökningen på fyra procentenheter är därmed inte signifikant men närmar sig nu 2014 års nivå (63%). Även den hjälpta kännedomen är liksom i tidigare mätningar högre bland män, äldre och de som har haft ett sparande på 500 000 kronor.
- De som har kännedom om insättningsgarantin (antingen spontant eller efter erinran) fick sedan svara på frågan hur väl de anser sig känna till hur garantin fungerar. 45 % av dessa uppger att de känner till hur insättningsgarantin fungerar ganska eller mycket väl. Andelen är densamma som uppmättes 2015. Den *upplevda* kunskapen har därmed på totalnivå inte ändrats jämfört med ifjol. Liksom för ovanstående frågor utmärker sig män där fler har uppgett att de i någon grad *väl* känner till hur garantin fungerar jämfört med kvinnor. Även äldre jämfört med yngre har en högre upplevd kunskap. Personer som haft ett sparande på mer än 500 000 kronor anser sig precis som i föregående mätningar ha en högre kännedom kring hur insättningsgarantin fungerar jämfört med övriga.
- På frågan om hur stort belopp som maximalt skyddas av insättningsgarantin skiljer sig dock inte andelen som uppger rätt svar signifikant mot 2015. Detta trots att rätt svar ändrats från 800 tkr-950 tkr eller 100 tkr euro till 950 000 kr eller 100 000 euro. Andelen med rätt svar i årets mätning är 6%, motsvarande 2015 var 5%. Även i årets mätning gäller att fler män (7%) än kvinnor (3%) har uppgett rätt svar.
- Gällande för vem det maximala beloppet på 100 000 euro som skyddas av insättningsgarantin gäller, är rätt svar att det gäller *per person och bank*. I årets mätning uppger 51% detta rätta svar, vilket är signifikant fler än motsvarande andel 2015 (43%). Ökningen har skett främst inom gruppen män där andelen gått från 35 % kännedom till 55 % i år. Bland gruppen kvinnor finns ingen signifikant förändring.
- Precis som i fjol har de allra flesta (93% i båda mätningarna) rätt när de uppger att de tror att banker omfattas av insättningsgarantin. Ca fyra av tio (41% 2016, 37% 2015) svarar även rätt när de uppger att de tror att värdepappersbolag också omfattas.
- Den företagsform som de flesta inte känner till omfattas av insättningsgarantin är fortsatt kreditmarknadsföretag, där 19 % uppger rätt svar (2015: 20%). Fastän försäkringsbolag och fondbolag inte innefattas av penningsskyddet är det förhållandevis många av allmänheten som tror att de gör det, 57 % respektive 36 %.
- Gällande vilka sparformer som omfattas av penningsskyddet uppger flest även i år sparkonto (92%) och lönekonto (84%). 75% uppger att de tror att individuellt pensionssparande i bank omfattas, och betydligt färre (20%) tror att individuellt pensionssparande utanför bank ingår i penningsskyddet. Jämfört med ifjol finns inga signifikanta skillnader i dessa andelar.
- Insättningsgarantin gäller både för privata och juridiska personer, vilket 36% uppger. Ungefär lika många (33%) uppger det felaktiga svaret att det endast gäller för privatpersoner, och 2% att det endast gäller för juridiska personer.

3 av 10 (29%) kan dock inte alls besvara frågan och uppger *vet ej*. Inte heller för denna fråga ser vi några signifikanta skillnader jämfört med ifjol.

- Gällande hur många dagar efter en konkurs som det enligt lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetald, har rätt svar ändrats under 2016. Det tidigare rätta svaret var mellan 15-30 dagar. Nu gäller istället att utbetalningen ska vara gjord inom 7 dagar vilket endast 1 procent uppger. I fjol svarade 11% rätt (15-30 dagar).
- I händelse av att ens bank skulle gå i konkurs är förtroendet för att få tillbaka sina insatta pengar fortsatt relativt högt, men jämfört med i fjol kan vi se en signifikant nedgång gällande andelen som uppger att har ganska eller mycket stort förtroende. 80% i år uppger detta vilket är att jämföra med 88% i fjol.
- Andelen som tror att staten hanterar insättningsgarantin är fortsatt drygt 70 procent (2016: 72%, 2015: 71%). 15% tror att det är bankerna som sköter hanteringen, och 2% att det är EU. En av tio (11%) uppger att de inte vet vem som hanterar insättningsgarantin. Av de som uppger staten, svarar 24% rätt när de anger att den myndighet som ansvarar för detta är Riksgälden.
- En majoritet (70 procent) har ganska eller mycket stort förtroende för Riksgälden som myndighet. Motsvarande andel 2015 var 74 procent. Skillnaden mellan åren är inte signifikant.
- Liksom i fjol vill respondenterna främst få information om insättningsgarantin via bankerna (47 %). Relativt många svarar även att de önskar få informationen via brev (33%) och genom internet till exempel genom Riksgäldens webbplats (31%).

3. Metod och genomförande



Denna undersökning genomfördes även åren 2013-2015 av Kantar Sifo på uppdrag av Riksgälden och årets undersökning följer samma upplägg som föregående mätningar.

Frågeformuläret som har använts i årets mätning är i stort det samma som togs fram i samarbete mellan Kantar Sifo och Riksgälden inför de tidigare undersökningarna. Det har dock gjorts ett tillägg om kännedom om tilläggsbeloppet för insättningar som berör särskilda livshändelser samt en fråga om hur stort sådant tilläggsbelopp man kan få som mest. Frågorna inkluderades i Kantar Sifos telefonomnibuss mellan den 28 november – 1 december år 2016. I telefonomnibussen ställdes frågorna i samma intervju som andra opinionsfrågor från andra beställare. Totalt gjordes 1000 intervjuer under fältperioden, fördelade enligt 250 intervjuer per mätdag.

I undersökningen ställdes liksom tidigare år sju kunskapsfrågor där respondenten har fått besvara ett antal frågor om bland annat reglering av insättningsgarantin i syfte att mäta den allmänna kunskapsnivån bland befolkningen. Varje enskilt rätt svar ger ett visst antal poäng där vissa frågor väger tyngre än andra. En individ kan maximalt få 100 poäng om samtliga svar är korrekta. Genom poängsättningen skapas ett kunskapsindex där individens kunskap om insättningsgarantin mäts på en skala mellan 0 och 100, där 0 betyder inga kunskaper alls och 100 mycket goda kunskaper. I undersökningen bedöms poäng mellan 0 – 49 som ganska eller mycket dåliga kunskaper medan 50 – 100 poäng klassificeras som ganska eller mycket goda kunskaper enligt följande modell:

Mycket dåliga kunskaper (0-24)

Ganska dåliga kunskaper (25 – 49)

Ganska bra kunskaper (50 – 74)

Mycket bra kunskaper (75 - 100)

De två nya frågorna gällande tilläggsbelopp för särskilda livshändelser inkluderas inte i poängsammanställningen, vilket möjliggör ett jämförbart resultat av kunskapspoäng med föregående år. Nedan presenteras frågeformuläret som helhet och de sju frågor som ligger till grund för kunskapsindexeringen. Vid dessa frågor noteras även hur många poäng som varje enskilt rätt svar ger inom parentes efter frågeformuleringen.

3.1 Frågeformulär

Följande 17 frågor ställdes i undersökningen för Riksgäldens räkning:

1. Känner du till om det finns något skydd för penninginsättningar på bankkonto i det fall din bank eller finansföretag skulle gå i konkurs, alltså att du skulle kunna få tillbaka dina pengar?
2. Det finns ett skydd för insättningar som kallas insättningsgarantin. Den innebär att pengar som sätts in på konton hos vissa finansföretag är garanterade. Spararna får då ersättning om t.ex. deras bank skulle gå i konkurs. Har du hört talas om detta?
3. Hur väl känner du till hur insättningsgarantin fungerar?
4. Hur stort belopp tror du som mest skyddas av insättningsgarantin? Hur mycket tror du att du som mest kan få tillbaka om din bank eller finansföretag går i konkurs? (*indexfråga 25p*)
5. Känner du till att man kan ansöka om ett tilläggsbelopp för insättningar som berör särskilda livshändelser?
6. Hur mycket tror du som mest att man kan få som tilläggsbelopp?
7. Via insättningsgarantin skyddas insatta belopp upp till maximalt 100 000 euro. Tror du att det beloppet gäller per person och konto, per person och bank eller gäller beloppet per hushåll och bank? (*indexfråga 25p*)
8. Jag läser nu upp fem olika sorters företag och jag frågar dig om du tror att de omfattas av insättningsgarantin, alltså att de som gjort insättningar där har pengarna skyddade vid en konkurs? (*indexfråga 10p, 2 poäng per rätt svar*)
 - a. Banker
 - b. Kreditmarknadsföretag
 - c. Värdepappersbolag
 - d. Försäkringsbolag
 - e. Fondbolag
9. Jag läser nu upp fem sorters sparformer och jag frågar dig om du tror att de omfattas av insättningsgarantin, alltså att de som gjort insättningar i sådana har dessa skyddade vid en konkurs? (*indexfråga 10p, 2 poäng per rätt svar*)
 - a. Lönekonto
 - b. Individuellt pensionssparande i bank
 - c. Sparkonto
 - d. Fondsparande
 - e. Pensionssparande utanför bank
10. Vet du om insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som för företag eller andra juridiska personer? (*indexfråga 5p*)
11. Vet du hur många dagar efter en konkurs som det enligt denna lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetalt till spararna? (*indexfråga 15p*)

12. Om din bank skulle gå i konkurs, hur stor förtroende har du för att du kommer att få tillbaka dina insatta pengar från insättningsgarantin?
13. Vet du vem som hanterar insättningsgarantin, EU, svenska staten eller bankerna? (*indexfråga 5p*)
14. Vet du vilken myndighet? Är det Finansinspektionen, Finansdepartementet, Riksgälden, Riksbanken, Skatteverket eller Försäkringskassan? (*indexfråga 5 p*)
15. Det är Riksgälden som ansvarar för hanteringen av insättningsgarantin. Riksgälden är en myndighet som dessutom ansvarar för den statliga upplåningen och stödet till banker i kris. Hur stort är ditt förtroende för Riksgälden som myndighet?
16. Har ditt personliga sparande på konto i olika finansföretag någon gång under de två senaste åren överstigit 500 000 kronor?
17. I Riksgäldens ansvar ligger att informera om hur insättningsgarantin fungerar. Hur skulle du själv vilja ta del av sådan information från Riksgälden, skulle det vara t. ex. från din bank, brevledes, på internet t.ex. Riksgäldens webbplats eller via massmedier t. ex. via TV, radio, tidningar eller via sociala medier eller på något annat sätt?

3.2 Konfidensintervall och signifikansnivåer

I rapporten används genomgående 95 % signifikansnivåer. I medföljande bilagor finns tabeller över resultatet dels på totalnivå men även uppdelat efter flertal bakgrundsvariabler såsom kön, ålder, utbildning, bostadsort etc. I tabellerna har signifikanta skillnader markerats med ett + eller – beroende på om resultatet skiljer sig positivt eller negativt gentemot komplementgruppen. Nedan presenteras några exempel på konfidensintervall på en 95% konfidensnivå:

1 000 intervjuer	500 intervjuer
ca 10 %: 8 – 10 %	ca 10% 7,5 – 12, 5 %
ca 20 %: 17,5 – 22,5 %	ca 20 %: 16,5 - 23,5 %
ca 30 %: 27 - 33 %	ca 30 %: 26 – 34 %
ca 40 %: 37 – 43 %	ca 40 %: 35,7 – 44, 3 %
ca 50 %: 47 – 53 %	ca 50 %: 45,5 – 54-5 %

4. Presentation av undersökningsresultat

4.1 Spontan kännedom

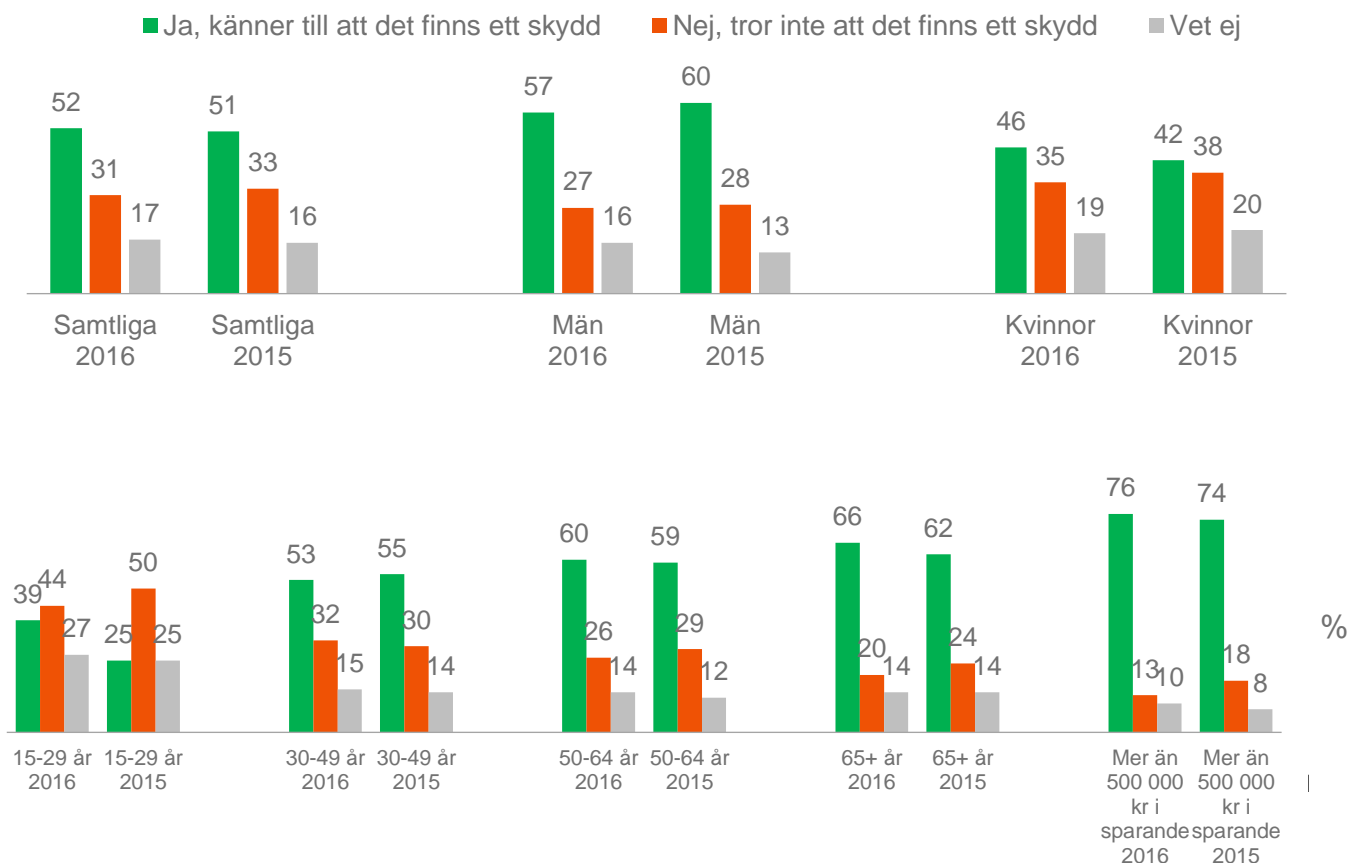
Andelen som spontant uppger att de känner till att det finns ett skydd för penninginsättningar på bankkonto om banken eller finansföretaget skulle gå i konkurs, uppgår 2016 till 52 procent. Detta innebär ingen signifikant förändring jämfört med 2015 (51%). Inte heller andelarna som uppger att de tror att det inte finns något skydd (31%) eller är tveksamma (17%) skiljer sig signifikant från förra årets mätning (33 respektive 16 procent). På totalnivå kan vi därmed inte se någon förändring i den spontana kännedomen om insättningsgarantin hos den svenska allmänheten.

Män uppger spontant i högre grad än kvinnor att de känner till att det finns skydd för penninginsättningar på bankkonto i det fall banken eller finansföretaget skulle gå i konkurs (57 respektive 46 procent). Denna skillnad mellan män och kvinnor fanns också i 2015 års mätning.

Personer i åldern 50-64 år (60%) och personer i åldern 65 år eller äldre (66%) tror fortsatt att det finns skydd i högre grad än yngre. Framförallt är det män i åldern 65 år eller äldre (75%) som känner till att det finns ett skydd. Att yngre har sämre kännedom om insättningsgarantin jämfört med äldre är något vi känner igen från tidigare års mätningar.

Spontan kännedom

Bas: Samtliga (1000)



Det finns samband mellan utbildningsnivå och kännedom om insättningsgarantin, vilket även har visat sig i tidigare mätningar. I gruppen vars högsta avslutade utbildning är på universitet- eller högskolenivå har 61 % spontan kännedom. Det är en signifikant skillnad jämfört med de lägre utbildningsnivåerna vi undersökt. Personer som högsta avslutade utbildning är på gymnasienivå är andelen spontan kännedom 46 % och för grundskola 40 %.

Personer med arbetaryrken (37%) har en signifikant lägre kännedom än tjänstemän (65%) och egenföretagare (68%) om att det finns skydd för penninginsättningar på bank eller finansföretag. Man kan även se en skillnad i hushållsinkomst, där kännedomen är lägre bland de med en inkomst upp till 349 999 kr/år (37%), jämfört med de med en inkomst mellan 350 000-599 999 kr/år (56%) och de med en inkomst på 600 000 och uppåt (63%).

Bland de som någon gång under de senaste två åren har eller har haft ett personligt sparande som överstigit 500 000 kronor ligger den spontana kännedomen stabilt jämfört med föregående mätning (2016: 76%, 2015: 74%). Minskningen bland de som har spontan kännedom om insättningsgarantin i denna grupp som vi såg mellan 2015 och 2014 (från 84% till 74%) är alltså bestående sett till årets mätning.

4.2 Hjälp till kännedom

Efter att ha fått begreppet insättningsgarantin förklarad för sig uppger totalt 62 procent att de har hört talas om detta, en signifikant ökning med 10 procent jämfört med den spontana kännedomen. Totalt 37 procent menar dock att de även efter erinran inte känner till insättningsgarantin. Ifjol uppgav 58 procent att de efter erinran känner till begreppet, vilket inte signifikant skiljer sig från årets andel.

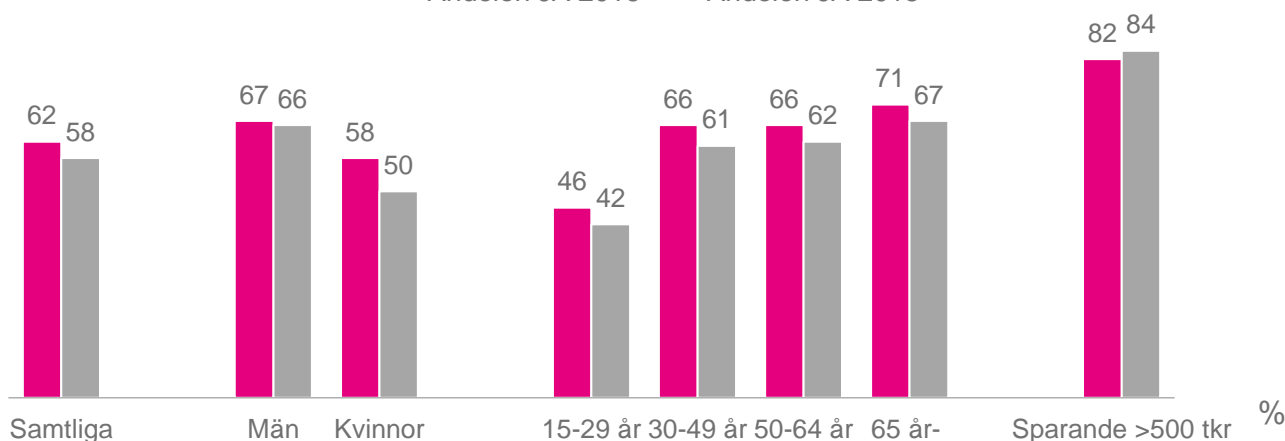
Skillnaden mellan män (67%) och kvinnors (58%) kännedom finns även efter förklaringen av begreppet kvar. Kännedomen efter erinran bland kvinnor har dock ökat jämfört med 2015 års mätning, då 50% av kvinnorna uppgav att de hört talas om insättningsgarantin i fjol. Kännedomsnivån för kvinnor är nu uppe på samma nivå som i 2014 års mätning (58%).

De yngsta, 15-29 år (46%), har fortfarande lägst kännedom om insättningsgarantin även efter erinran samtidigt som de allra äldsta, 65+ år (71%), har den högsta. Även för den hjälpta kännedomen kan vi se att kännedomen för de allra yngsta tycks fortsätta att öka, även om andelen 2016 inte skiljer sig signifikant gentemot 2015. Något fler än åtta av tio personer (82%) med ett sparande som någon gång överstigit 500 000 kr under de senaste 2 åren menar att de känner till insättningsgarantin efter erinran. Andelen är i paritet med motsvarande andel 2015 (84%).

Hjälp till kännedom

Bas: Samtliga (1000)

■ Andelen JA 2016 ■ Andelen JA 2015

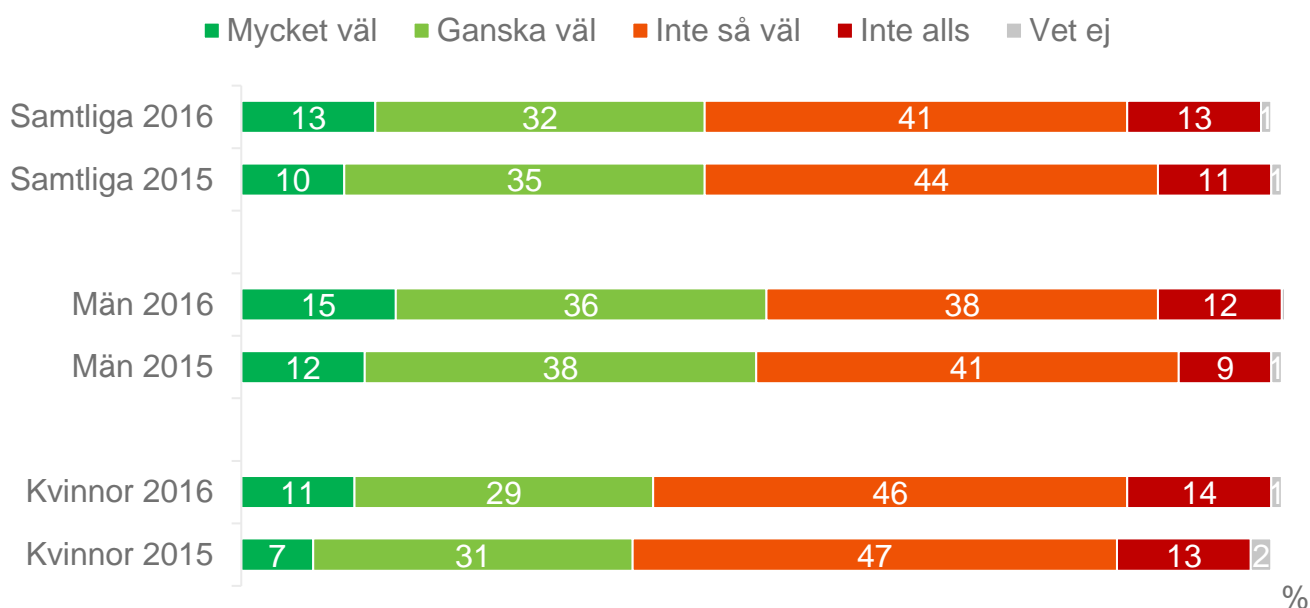


4.4 Upplevd kunskap

De som uppger att de känner till insättningsgarantin efter att ha fått begreppet förklarad för sig får frågan om hur *väl* de anser sig känna till insättningsgarantin. Den tillfrågade får vid intervjutillfället svarsalternativen upplästa och kan svara *inte alls*, *inte särskilt väl*, *ganska väl* eller *mycket väl*. Möjlighet finns även till att besvara frågan med *vet ej* men detta alternativ har inte lästs upp för intervjupersonen.

Upplevd kunskap om insättningsgarantin

Bas: 2016: 620 intervjuer, 2015: 631 intervjuer



Totalt 45 procent av de som känner till insättningsgarantin menar att de känner till hur den fungerar ganska eller mycket väl, vilket är i paritet med resultatet 2015. Majoriteten (54%) upplever dock att de inte känner till hur insättningsgarantin fungerar alls, eller inte så väl. Även denna andel skiljer sig inte signifikant jämfört med motsvarande andel 2015 (55%).

Hälften av männen (51%) uppger att de känner till hur insättningsgarantin fungerar ganska eller mycket väl. Motsvarande andel för kvinnorna är 40 procent. Män upplever därmed i signifikant högre grad att de har bättre kunskap om insättningsgarantin än kvinnor, vilket även har visat sig i tidigare mätningar. Den äldsta åldersgruppen (65+ år) menar i högst grad att de känner till hur insättningsgarantin fungerar mycket väl (20%). Personer ur den yngsta åldersgruppen (15-29) självskattar sin egen kunskap lägst och 21% svarar att de inte alls känner till hur insättningsgarantin fungerar. Boende i storstäder (19%) uppger i högre utsträckning än boende i mindre städer (10%) eller mindre tätorter/landsbygd (8%) att de känner till hur insättningsgarantin fungerar mycket väl.

Av de personer med ett sparande som överstigit 500 000 kronor någon gång under de senaste två åren uppger nära 7 av 10 (69%) att de har goda kunskaper om insättningsgarantin, vilket är paritet med motsvarande andel i fjol.

4.5 Tilläggsbelopp

Ansökan

9 av 10 (90%) uppger att de inte känner till att man kan ansöka om ett tilläggsbelopp för insättningar som berör särskilda livshändelser. Totalt 8 procent uppger att de känner till detta, medan 2 procent uppgett *vet ej*. Det finns inga signifikanta nämnvärda skillnader mellan kön, ålder, bostadsort, sysselsättning eller utbildning. Personer med en hushållsinkomst upp till 349 999 kr per år har svarat att de inte känner till att man kan ansöka om ett tilläggsbelopp i signifikant högre grad (94%), jämfört mot de som har en högre hushållsinkomst.

Högsta beloppet

Av de som hade kännedom om tilläggsbeloppet för insättningar som berör särskilda livshändelser (100 personer) uppger en majoritet (55%) att de inte vet hur stort belopp man kan få. Nära en tredjedel (32%) tror att man som mest kan få 749 000 kr eller lägre. Ingen respondent har uppgett det rätta svaret, vilket är maximalt 5 miljoner kronor.

4.6 Faktisk kunskap

För att mäta den faktiska kunskapen ställs ett antal kunskapsfrågor till respondenten. Rätt svar ger ett visst antal poäng. Olika frågor ger olika mycket poäng. Som mest kan en respondent få 100 poäng om denne svarar rätt på samtliga frågor.

Kunskapsfrågorna har enbart ställts till de personer som tidigare uppgett att de har hört talas om insättningsgarantin. De personer som inte känner till insättningsgarantin efter erinran får i indexeringen 0 poäng. Alla tillfrågade inkluderas därmed i indexeringen, även de som inte har besvarat kunskapsfrågorna.

I tabellen nedan presenteras fördelningen av kunskapspoäng dels på totalnivå, dels uppdelat på bakgrundsvariablerna kön, ålder och sparande. Som tidigare nämnts delas antalet poäng in och klassificeras på följande sätt:

Dåliga kunskaper: 0-24 poäng

Ganska dåliga kunskaper: 25-49 poäng

Ganska bra kunskaper: 50-74 poäng

Bra kunskaper: 75-100 poäng

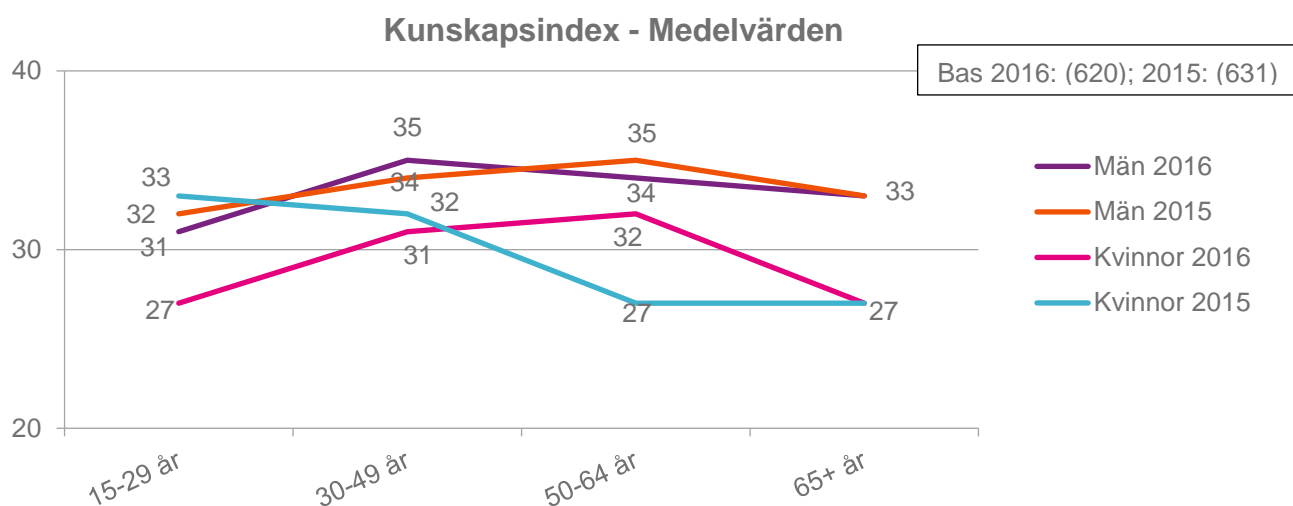
Kunskapsindex 2016	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65+ år	Sparande >500 tkr
Bra kunskaper (75p-100p)	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	0 %	1 %
Ganska bra kunskaper (50p-74p)	5 %	6 %	4 %	2 %	6 %	4 %	7 %	9 %
Ganska dåliga kunskaper (25p-49p)	30 %	35+ %	25- %	21- %	35+ %	34 %	28 %	44 %
Dåliga kunskaper (0p-24p)	64 %	59- %	70+ %	76+ %	58- %	60 %	65 %	46 %
Snittpoäng	20	23+	17-	14-	22	22	21	30

Liksom i 2015 års undersökning visar resultatet att befolkningen i allmänhet har bristande kunskaper om reglering av och ansvar för insättningsgarantin; drygt sex av tio (64%) har dåliga kunskaper medan 30% har ganska dåliga kunskaper. Likt förra årets undersökning har bara 1% av befolkningen bra kunskaper. Även andelen med ganska bra kunskaper är i paritet med föregående år. 6% fick både nu som då 50-74 poäng. Medelpoängen i årets undersökning är 20 av 100 poäng vilket tyder på ett lågt kunskapsresultat om insättningsgarantin. Medelpoängen 2015 var 19 poäng.

Som i föregående års undersökning får kvinnor och unga lägst kunskapspoäng i kunskapsindexeringen vilket visar att de har lägst kunskap om insättningsgarantin. Högst kunskap finns hos män och personer som är 30 år och äldre.

Som tidigare nämnts får personer som inte har hört talas om insättningsgarantin automatiskt 0 poäng i kunskapsindexeringen. Detta innebär att medelvärdet påverkas negativt av en stor andel personer som inte känner till insättningsgarantin. Om dessa personer exkluderas ökar medelpoängen, och uppgår 2016 till 32 poäng.

Nedan syns medelpoängen fördelat på män och kvinnor (med personer som inte alls känner till insättningsgarantin exkluderade).



Sett till motsvarande kunskapsindex nedbrutet på kön och ålder finns en utmärkande förändring bland kvinnor i åldern 50-64 år jämfört med 2015. Snittpoängen har stigit från 27 till 32. Motsatt förändring går att se i den yngsta gruppen kvinnor 15-29 år i där har medelpoängen sjunkit från 33 poäng ifjol till 27 poäng 2016.

I tabellen nedan visas andelen rätt svar per fråga, det korrekta svaret är inskrivet i parentes efter frågan. Basen för nedanstående frågor är de som känner till insättningsgarantin (620 intervjuer) På nästföljande sida presenteras motsvarande tabell för 2015 (bas: 631 intervjuer).

Precis som i tidigare mätningar är det fortsatt om hur stort belopp som skyddas av insättningsgarantin som det finns allra lägst kunskap om följt av efter hur många dagar insättningsgarantin enligt lag ska vara utbetald, och de frågor där kunskapen är som störst är gällande huruvida banker som företag och sparkonto som sparform omfattas av insättningsgarantin.

Kunskapsfråga 2016	Maxpoäng per fråga	Andel rätt svar - samtliga	Andel rätt svar – Sparande >500 tkr
Hur stort belopp tror du skyddas av insättningsgarantin? (100 000 euro/950 tkr)	25	5 %	37 %
Tror du att beloppet gäller per person och konto, per person och bank eller gäller beloppet per hushåll och bank? (Per person och bank)	25	43 %	62 %
Vilka företag omfattas av omfattas av insättningsgarantin...?	10		
Banker (ja)	2	93 %	97 %
Kreditmarknadsföretag (ja)	2	19 %	19 %
Värdepappersbolag (ja)	2	41 %	35 %
Försäkringsbolag (nej)	2	35 %	47 %
Fondbolag (nej)	2	55 %	59 %
Vilka sparformer omfattas av insättningsgarantin?	10		
Lönekonto (ja)	2	84 %	90 %
Sparkonto (ja)	2	92 %	100 %
Individuellt pensionssparande i bank (nej)	2	19 %	22 %
Fondsparande (nej)	2	48 %	47 %
Pensionssparande utanför bank (nej)	2	72 %	80 %
Vet du om insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag eller andra juridiska personer? (Privatpersoner och juridiska personer)	5	36 %	26 %
Vet du hur många dagar efter en konkurs som det enligt lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetald till spararna? (7 dagar)	15	1 %	2 %
Vet du vem som hanterar insättningsgarantin? (Staten)	5	72 %	82 %
Vet du vilken myndighet? (Riksgälden)	5	24 %	23 %
Totalt	100		

Kunskapsfråga 2015	Maxpoäng per fråga	Andel rätt svar - samtliga	Andel rätt svar – Sparande >500 tkr
Hur stort belopp tror du skyddas av insättningsgarantin? (100 000 euro/800-950 tkr)	25	6 %	15 %
Tror du att beloppet gäller per person och konto, per person och bank eller gäller beloppet per hushåll och bank? (Per person och bank)	25	43 %	47 %
Vilka företag omfattas av omfattas av insättningsgarantin...?	10		
Banker (ja)	2	93 %	97 %
Kreditmarknadsföretag (ja)	2	20 %	17 %
Värdepappersbolag (ja)	2	37 %	27 %
Försäkringsbolag (nej)	2	30 %	35 %
Fondbolag (nej)	2	50 %	55 %
Vilka sparformer omfattas av insättningsgarantin?	10		
Lönekonto (ja)	2	87 %	86 %
Sparkonto (ja)	2	93 %	94 %
Individuellt pensionssparande i bank (nej)	2	19 %	20 %
Fondsparande (nej)	2	48 %	49 %
Pensionssparande utanför bank (nej)	2	71 %	77 %
Vet du om insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag eller andra juridiska personer? (Privatpersoner och juridiska personer)	5	40 %	40 %
Vet du hur många dagar efter en konkurs som det enligt lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetald till spararna? (20 dagar)	15	12 %	9 %
Vet du vem som hanterar insättningsgarantin? (Staten)	5	71 %	73 %
Vet du vilken myndighet? (Riksgälden)	5	29 %	30 %
Totalt	100		

Belopp som skyddas av insättningsgarantin

Respondenterna fick fritt svara på hur stort belopp de tror omfattas av insättningsgarantin som mest och kunde välja mellan att ge sitt svar i antingen svenska kronor eller i euro. Inga svarsalternativ lästes alltså upp av intervjuarna. Under 2016 ändrades förutsättningarna för det belopp som skyddas av insättningsgarantin. Det innebär att det tidigare rätta svaret på 800 000 – 950 000 svenska kronor eller 100 000 euro är ändrat till 950 000 svenska kronor eller 100 000 euro.

Av de som hört talas om insättningsgarantin uppger 2 procent den korrekta summan 950 000 svenska kronor och 3 procent 100 000 euro, totalt svarade alltså 5 procent rätt. Resultatet är trots att förutsättningarna för beloppet ändrats, i linje med 2015 och 2014 års totalresultat (6%).

En tredjedel (31%) av de som hört talas om insättningsgarantin svarar att de inte vet hur stort belopp den som mest skyddas. Kvinnor (43%) svarar detta i högre grad än män (22%). Det har inte skett någon förändring bland andelen kvinnor som uppger att de inte vet hur stort belopp som skyddas jämfört med 2015 års mätning (44%). Detsamma gäller för män (2015: 22%). Precis som i fjol är andelen män som uppger rätt svar signifikant högre än motsvarande andel för kvinnor (7% respektive 3%).

Totalt 10 procent av de som någon gång under de senaste två åren har eller har haft ett sparande som överstigit 500 000 kronor samt hört talas om insättningsgarantin vet hur stort belopp den täcker. 3 procent svarar 950 000 kronor medan 7 procent svarar 100 000 euro. Motsvarande andel i denna grupp som uppgav rätt summa ifjol var 3 procent (svenska kronor) och 12 procent (euro), totalt svarade 15 procent rätt. Denna nedgång är inte statistiskt säkerställd.

Vem som skyddas

Signifikant fler av de som hört talas om insättningsgarantin svarar i årets mätning rätt på frågan om vem insättningsgarantin skyddar, jämfört med ifjol. 2016 uppgav 51% rätt svar; 100 000 kr *per person och bank*. Motsvarande andel 2015 uppmättes till 43%.

Skillnaderna mellan män och kvinnor är i årets mätning större i jämförelse med 2015. 55% av männen och 46% av kvinnorna uppger i år rätt svar. Motsvarande andelar 2015 uppgick till 45% respektive 42%.

Mer än hälften av personerna (56%) i åldern 30-49 år har rätt på frågan, vilket är signifikant fler än i övriga åldersgrupper. Bland personer som under de senaste två åren har haft ett sparande som överstiger 500 000 kronor svarar 62% rätt på frågan om vem som skyddas av insättningsgarantin. Det är en ökning mot fjolårets undersökning som då visade 47% i denna grupp uppgav rätt svar.

Företag som omfattas

Likt fjolårets undersökning visar även årets undersökning att 93% av respondenterna svarar rätt på frågan om banker omfattas av insättningsgarantin. Bland gruppen som har haft ett sparande över 500 000 uppgår resultatet till 97%. I frågan finns inga större skillnader mellan män och kvinnor, 92% respektive 93%. Det är en skillnad jämfört med 2015 års undersökning som visade på större skillnader mellan män och kvinnor, 95% respektive 90%.

På frågan om insättningsgarantin omfattar kreditmarknadsföretag svarar en femtedel (19%) att de omfattas av insättningsgarantin, vilket är rätt svar. 71% av männen och 67% av kvinnorna svarar felaktigt att dessa företag inte ingår i penningsskyddet. I gruppen som har haft sparmedel över 500 000 kronor senaste två åren uppgår andelen som uppgett rätt svar till 19%. På totalnivå finns inga signifikanta skillnader gentemot fjolårets resultat gällande huruvida kreditmarknadsföretag omfattas av insättningsgarantin eller ej.

När det gäller försäkringsbolag svarar fler än var tredje (35%) rätt och menar att dessa företag inte omfattas av insättningsgarantin. Män (62%) har i högre grad än kvinnor (51%) uppgett att försäkringsbolag omfattas av insättningsgarantin, och därmed i högre utsträckning uppgett fel svar. Den åldersgrupp som är utmärkande gentemot övriga är

15-29 åringar där 68% svarar fel, vilket är signifikant högre i jämförelse med de äldre åldersgrupperna. Bland personer som har haft sparmedel över 500 000 kronor svarar lika många rätt som fel på frågan (47% för vardera svar).

Huruvida insättningsgarantin täcker fondbolag svarar 55% rätt. Det är även här fler män som har fel (41%), jämfört med kvinnor (30%). Personer i åldern 15-29 år och 30-49 år har i signifikant högre grad uppgett fel svar jämfört med personer i åldern 65 år eller äldre. I gruppen som haft sparmedel över 500 000 kronor svarar 59% rätt och 32% fel på frågan.

Sparformer som omfattas

Sparkonto och lönekonto omfattas av insättningsgarantin och majoriteten av de tillfrågade svarar rätt på dessa frågor (sparkonto 92%, lönekonto 84%). År 2015 låg dessa andelar på 93 procent respektive 87 procent, vilket inte innebär någon statistiskt säkerställd förändring mellan åren.

Andelen som svarar rätt är signifikant högre bland män än bland kvinnor. Personer i åldern 15-29 år svarar fel i högst utsträckning (sparkonto: 9% lönekonto: 20%). I båda fallen är skillnaderna signifikant högre i jämförelse med övriga åldersgrupper.

Majoriteten av de tillfrågade (75%) ger fel svar när det gäller individuellt pensionssparande i bank. Personer i åldern 30-49 år har minst kunskaper där 82% svarar fel, vilket är signifikant fler i jämförelse med övriga åldersgrupper. Män (77%) svarar i större utsträckning än kvinnor (73%) ja på denna fråga. Personer ur ålderskategorin 65 eller äldre svarar i en signifikant högre utsträckning (11%) att de inte vet om insättningsgarantin gäller individuellt pensionssparande i bank, i jämförelse med de yngre ålderskategorierna. Svaren bland de tillfrågade med stort sparande, 500 000 kronor eller mer, skiljer sig inte i någon större utsträckning från fördelningen på totalnivå.

Vem insättningsgarantin gäller, utbetalning och ansvarig myndighet

Insättningsgarantin skyddar både privatpersoner och juridiska personer vilket 36% av respondenterna svarar rätt på. Fjolårets undersökning visade att 40% svarade rätt på den frågan, skillnaden mellan åren är inte signifikant.

När det gäller vem det är som är ansvarig för hanteringen av insättningsgarantin känner totalt sju av tio (72%) till att detta är statens uppgift. Det är en signifikant större andel män än kvinnor som uppger att det är staten som hanterar skyddet för penninginsättningar (79% jämfört med 64%).

Bland de som känner till att det är staten som hanterar insättningsgarantin uppger 24 procent att det är Riksgälden som är ansvarig för detta, samma uppmätta andel som i föregående års undersökning. Resultatet är i paritet med 2015 (26%). Det finns inga signifikanta skillnader mellan män och kvinnor gällande vilken myndighet man tror är ansvarig.

Efter ändringen i insättningsgarantilagen som trädde i kraft under andra halvan av 2016, gäller nu att utbetalningen ska ske inom 7 arbetsdagar efter en eventuell konkurs. Endast 1% uppger det rätta intervallet 0-7 dagar. Ifjol, när rätt svar var 15-30 arbetsdagar, uppgav 12% rätt svar. Den andel som i årets mätning uppgett 15-30 dagar är 11%. De flesta (61 %) kan dock inte svara på frågan och uppger *vet ej*. Kvinnor i högre grad än män uppger att de inte kan besvara frågan (66 respektive 57 procent).

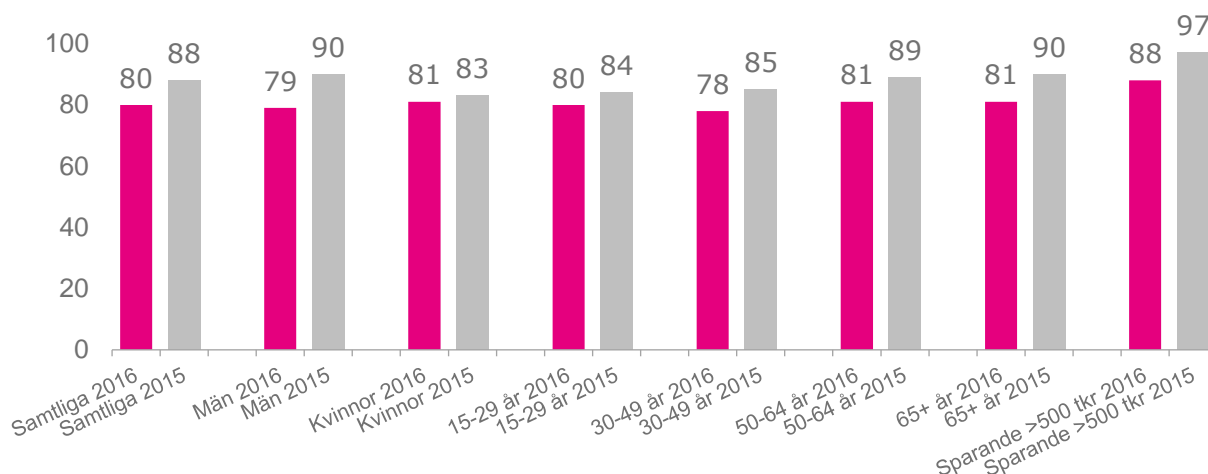
4.7 Förtroende för Riksgälden och insättningsgarantin

Förtroendet för att få tillbaka pengar från insättningsgarantin om ens bank skulle gå i konkurs är fortsatt högt, åtta av tio (80%) bland de som har kännedom om insättningsgarantin uppger att de har ett ganska eller mycket högt förtroende. I fjolårets mätning uppgick motsvarande andel till 88 procent vilket dock innebär att förtroendet för insättningsgarantin sjunkit signifikant.

Signifikant fler män (37%) har ett mycket stort förtroende för insättningsgarantin jämfört med kvinnor (26%). Kvinnorna (55%) i sin tur har i signifikant högre utsträckning svarat att de har ett ganska stort förtroende än männen (42%). Bland personer vars sparmedel överstigit 500 000 kr under de senaste två åren samt har kännedom om insättningsgarantin är förtroendet att få tillbaka pengar jämfört med övriga högt (ganska eller mycket stort förtroende: 88%). Vi kan dock se att förtroendet i denna grupp också sjunkit sedan ifjol (ganska eller mycket stort förtroende: 97%).

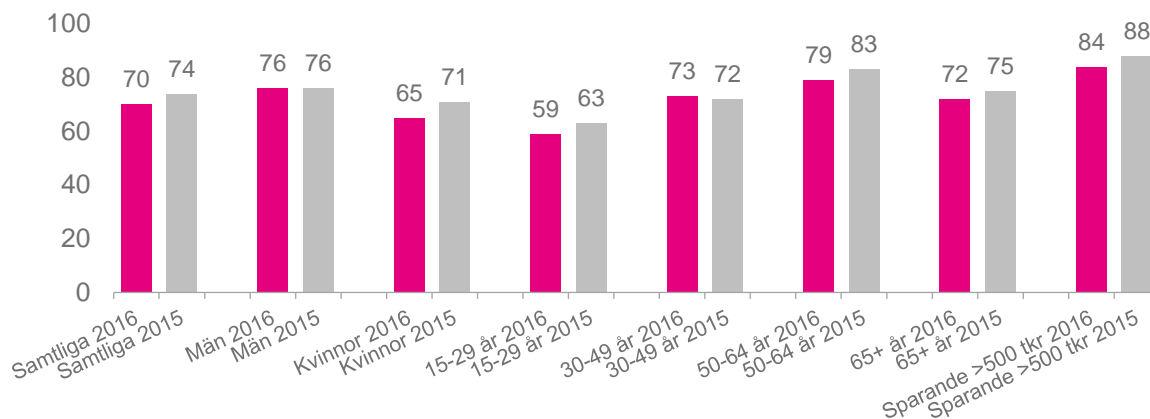
Riksgälden som myndighet har också ett fortsatt högt förtroende bland svenskarna, sju av tio (70%) har ett ganska eller mycket stort förtroende. I 2015 års undersökning uppgav 74 procent att de hade ett ganska eller mycket stort förtroende för Riksgälden, detta tapp i förtroendet är signifikant säkerställt. Förtroendet för Riksgälden ligger stabilt bland männen då andelen som uppgett att de har ett ganska eller mycket stort förtroende ligger i paritet med 2015 års resultat (76%). Tappet i förtroendet kan delvis förklaras av att kvinnorna i lägre grad än i fjol svarat att de har ett ganska eller mycket stort förtroende för Riksgälden (2016: 65%, 2015: 71%). Även personer boende på orter med 3000 invånare eller färre uppvisar ett lägre förtroende för Riksgälden än vad de tidigare gjort (2016: 69% 2014: 79%).

Andel stort förtroende för insättningsgarantin
Bas: 2016: 620, 2015: 631, (känner till insättningsgarantin enligt fråga 2)



Andel stort förtroende för Riksgälden

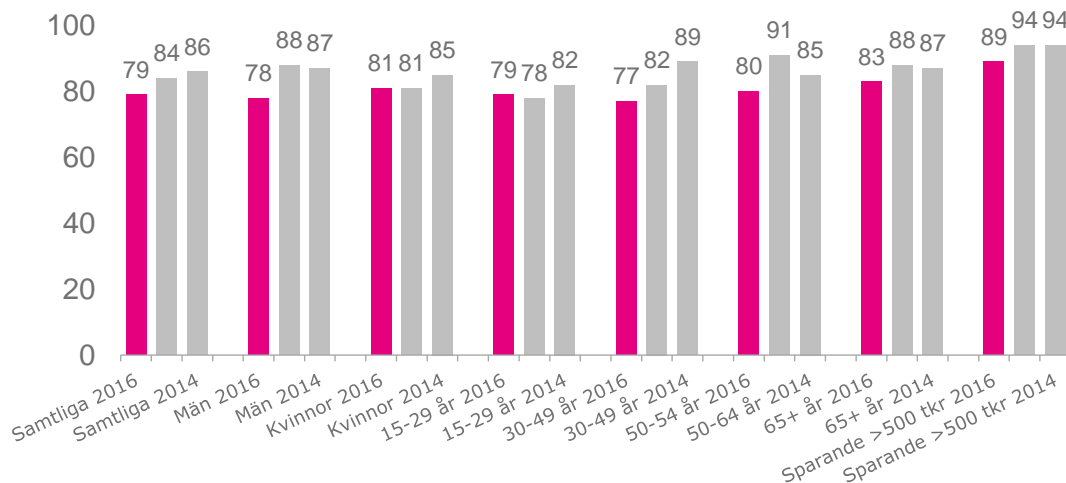
Bas: Samtliga (1000)



I grafen nedan har en sammanslagning av förtroendet för insättningsgarantin och Riksgälden slagits samman. Detta för att ge en samlad bild av förtroendet. Framst har förtroendet för insättningsgarantin använts, men om denna uppgift saknas ersätts detta med förtroendet för Riksgälden. Denna sammanslagning gör att tolkningar av det resultatet som redovisas i grafen nedan bör göras med viss försiktighet.

Andel stort förtroende

Bas: 2015: 884, 2014: 903 (samtliga exkl. "vet ej"-svar)*



*Endast aktiva svar ingår i basen. Ej aktiva svar som *ej svar* eller *vet ej* i frågan om förtroende för insättningsgarantin har i första hand ersatts med svar om förtroende för Riksgälden. Har personen även svarat *vet ej* när det gäller förtroende för Riksgälden har svaret exkluderats ur basen.

4.8 Information om insättningsgarantin

Formulärets avslutande fråga behandlar på vilket eller vilka sätt de helst vill få information om insättningsgarantin. De svarande har möjlighet att nämna flera olika informationskanaler. I snitt har varje respondent svarat 1,72 svar. Kvinnor (1,87 svar) har uppgett att de kan tänka sig att få information från flera olika kanaler än vad män har (1,62 svar). Vi kan se samma trend när vi tittar på ålder, yngre kan tänka sig flest informationskanaler samtidigt som antalet svar minskar med ålder.

De flesta skulle vilja få information om insättningsgarantin via sin bank/finansföretag (47%) följt av via brev (33%) och internet (31%). Andelen som svarat att de vill få information via internet har ökat signifikant jämfört mot fjolårets mätning då motsvarande andel nådde 26 procent. Andelen personer som vill få information om insättningsgarantin via sociala medier fortsätter, precis som i tidigare mätning, att öka (2015: 11% till 2016: 15%). Kvinnor (17%) och yngre (30%) vill i högre grad än sina komplementgrupper få information via sociala medier.

Informationskälla 2016	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65- år	Sparande >500 tkr
Via din bank/finansföretag	47+ %	43- %	50+ %	48 %	47 %	41 %	50 %	50 %
Brevledes	33 %	32 %	34 %	25- %	36 %	38 %	33 %	41 %
Internet, t.ex. Riksgäldens webbplats	31+ %	31 %	31 %	39+ %	33 %	31 %	20- %	33 %
TV	16 %	17 %	16 %	17 %	18 %	16 %	13 %	16 %
Dagstidning	13 %	10- %	16+ %	17 %	14 %	16 %	10 %	11 %
Radio	12 %	10 %	14 %	16 %	13 %	8 %	10 %	12 %
Sociala medier	15+ %	12- %	17+ %	30+ %	14 %	10 %	5- %	13 %
Annat sätt	3 %	3 %	2 %	3 %	3 %	3 %	2 %	5 %
Vet ej	4 %	4 %	3 %	2 %	2- %	5 %	7+ %	1 %

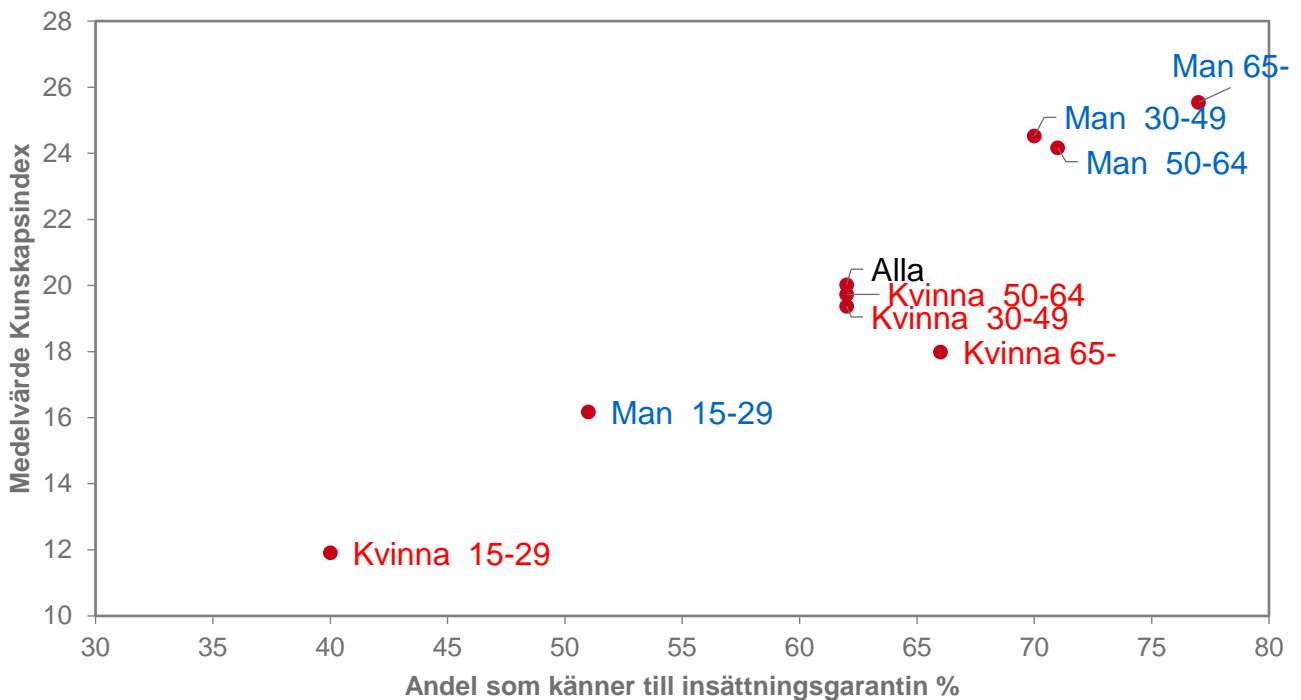
Informationskälla 2015	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65- år	Sparande >500 tkr
Via din bank/finansföretag	42 %	41 %	42 %	44 %	43 %	35- %	44 %	44 %
Brevledes	31 %	31 %	32 %	23- %	30 %	39+ %	34 %	33 %
Internet, t.ex. Riksgäldens webbplats	26 %	30+ %	23- %	37+ %	24 %	25 %	20- %	33 %
TV	16 %	15 %	18 %	16 %	17 %	14 %	16 %	14 %
Dagstidning	12 %	9- %	15+ %	14 %	11 %	12 %	12 %	8 %
Radio	11 %	10 %	13 %	10 %	11 %	13 %	10 %	7 %
Sociala medier	11 %	11 %	12 %	13 %	16+ %	7- %	6- %	6 %
Annat sätt	2 %	2 %	3 %	3 %	4 %	1 %	1 %	3 %
Vet ej	4 %	4 %	4 %	1 %	3 %	5 %	7+ %	4 %

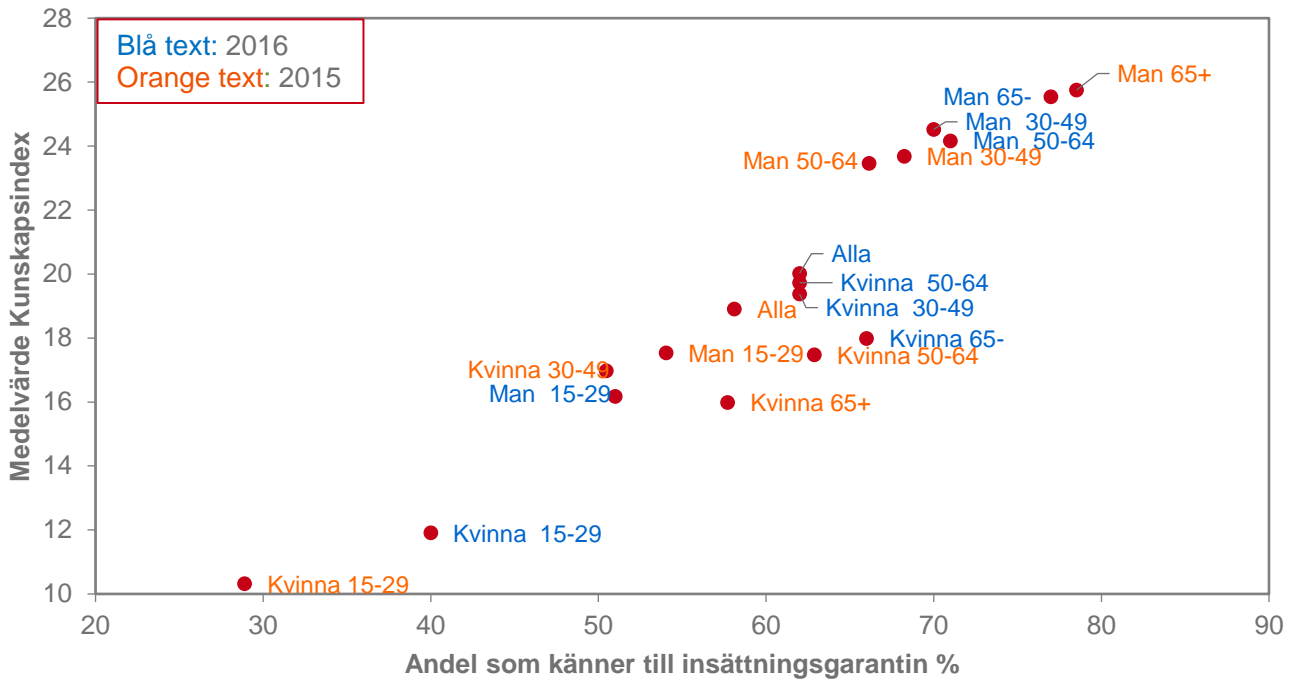
4.8 Kunskap och förtroende

Samband mellan faktisk och upplevd kunskap

Analysen nedan har gjorts mellan upplevd kunskap (andelen i respektive delmålgrupp som uppger att de känner till insättningsgarantin) och faktisk kunskap (delmålgruppens medelvärde av kunskapsindex). Män som är 65 år och äldre ligger högst upp till höger i bilden nedan. Denna delmålgrupp säger sig ha en hög kunskap om insättningsgarantin, och har även relativt de andra delmålgrupperna högst faktisk kunskap sett till kunskapsindex. Generellt sett gäller hög upplevd så väl som faktisk kunskap även detta för män i yngre åldrar. Undantaget är de yngsta männen (15-29 år) där båda kunskapsdimensionerna är betydligt lägre.

När vi jämför män i åldern 15-29 år och kvinnor i åldern 65 eller äldre ser vi att de ligger relativt nära varandra gällande poäng i kunskapsindexet. De äldre kvinnorna tenderar estimera sin egen kunskap relativt högt vilket tyder på en överskattning av sina kunskaper. De yngsta kvinnorna i åldern 15-29 år har både lägst faktiskt och självskattad kunskap.





Vid jämförelse mellan årets mätning och fjolårets kan man konstatera att både den upplevda och faktiska kunskapen ökat något. Som vi tidigare slagit fast är skillnaderna beträffande poäng i kunskapsindex och andel som känner till insättningsgarantin mellan åren marginella. Generellt kan vi se att kvinnor oberoende av ålder placerar sig längre ut på båda axlarna, det vill säga mot högre faktisk så väl som upplevd kunskap.

Faktisk kunskap och förtroende

För att utröna hur respondenterna fördelar sig gällande kombinationen mellan faktisk kunskap och förtroende, har segmenteringsmodellen nedan skapats. Resultatet är i stort detsamma som 2016. Värt att notera är dock att andelen respondenter som har lågt förtroende och låga kunskaper ökat från 15% 2015 till 20% 2016. Det största segmentet består av 74% respondenterna, och utgörs av de som har högt förtroende för myndigheten men inte har någon större kännedom om insättningsgarantin.

Arbetare är den yrkeskategori som har lägst förtroende och lägst kunskaper om Riksgälden. Män över 65 år, personer boende i Stockholmsområdet och storstäder är överrepresenterade bland de som har högt förtroende och höga kunskaper.

De som har högt förtroende för Riksgälden men låga kunskaper om insättningsgarantin är överrepresenterade i städer med fler än 3000 invånare, boende i södra Sverige eller i Västsverige. Boende i Mellansverige och i Stockholmsområdet är underrepresenterade.

		Dålig (0 – 49)	Faktisk kunskap	Bra (50 – 100)
Förtroende för Riksgälden	Högt (3-4)	Högt förtroende/låga kunskaper 74 % (77 %, 77 %)	Högt förtroende/goda kunskaper 6 % (7 %, 9 %)	
	Lågt (1-2)	Lågt förtroende/låga kunskaper 20 % (15 %, 14 %)	Lågt förtroende/goda kunskaper 1 % (1 %, 0 %)	

Signifikanta skillnader

Grupper med bas under 20 exkluderat

Högt förtroende/låga kunskaper
 + Övriga städer tätort >3000 inv (överrepresenterad)
 + Södra Sverige (överrepr)
 + Västsverige (överrepr)
 - Mellansverige (underrepresenterad)
 - Stockholmsområdet (underrepr)

Högt förtroende/goda kunskaper
 + Män 65+ (överrepr)
 + Stockholmsomr (överrepr)
 + Storstäder (överrepr.)
 - Arbetare (underrepr)
 - Norra Mellansverige (underrepr)
 - Inkomst upp till 349 999 /år (underrepr)

Lågt förtroende/låga kunskaper
 + Arbetare (överrepr)
 - Tjänstemän (underrepr)
 - Västsverige (underrepr)
 - Högskoleutbildning (underrepr)

Lågt förtroende/goda kunskaper
 + Tjänstemän (överrepr)

5. Slutsatser

Kunskap

Överlag ser vi få stora skillnader i årets mätning jämfört med förra årets kunskapsmätning om insättningsgarantin. Andelen som uppger att de känner till insättningsgarantin är totalt sett i paritet med 2015. Även kunskapsindexet ligger på en nivå som liknar fjolårets och är på det stora hela stabilt såväl för totalen och i olika studerade delmålgrupper.

Många av de skillnader som finns i kunskap om insättningsgarantin i årets mätning känner vi igen sedan tidigare. Kunskapsnivån är fortfarande signifikant lägre bland kvinnor än bland män. Vi kan dock se att kunskapsnivån om insättningsgarantin har ökat bland kvinnor, totalt sett, vilket är positivt. Den hjälpta kännedomen har bland kvinnorna ökat från 50% 2015 till 58% i år.

Det är fortsatt så att lägst kunskap finns hos de yngsta (15-29 år), och det är tydligt att kunskapen generellt stiger med ålder. Även i årets mätning utmärker sig de yngsta kvinnorna som, jämfört med äldre kvinnor och män som helhet, har absolut lägst kunskapsnivå. Bland yngre män har kunskapsnivån minskat något, men är fortfarande tydligt högre än bland yngre kvinnor.

Generellt är den faktiska kunskapen låg bland samtliga undergrupper; fler än 9 av 10 (94%) får lägre kunskapspoäng än 50 och definieras därför ha låg kunskap om insättningsgarantin. Fastän skillnader finns beträffande ålder, kön och sparande så gäller de låga resultaten bland majoriteten av de tillfrågade. Bland de med ett sparande som överstiger eller har överstigit 500 000 kronor under de senaste två åren finns fortsatt högst kunskaper om insättningsgarantin. Det gäller så väl upplevd som faktiskt kunskap. Även i denna grupp har dock majoriteten i absoluta tal låg kunskap.

Mycket få har kunskap om de nya förutsättningarna som började gälla för insättningsgarantin efter lagändringen under 2016. Det nya tilläggsbeloppet för särskilda livshändelser uppger 8% att de känner till. Ingen respondent har kunnat uppge det rätta maximala beloppet man kan få ut i detta fall. De frågor som ingår i kunskapsindexet där de rätta svaren har ändrats är dels gällande hur stort det maximala utbetalningsbeloppet är, och dels gällande utbetalningstiden i händelse av en konkurs. För den förstnämnda frågan har det rätta svaret inte ändrats väsentligt, utan gått från ett intervall om 800 tkr-950 tkr till endast 950 tkr när beloppet anges i svenska kronor. 100 000 euro är fortfarande korrekt. Andelen som i årets mätning svarar rätt på frågan är i absoluta tal låg, men ligger i linje med 2015 års resultat. Gällande utbetalningstid är det i årets mätning endast 1% som känner till att den maximalt ska vara sju arbetsdagar.

Ökningen i kunskap hos kvinnorna har alltså skett trots att de lagändringar som trätt i kraft under året inte verkar ha nått allmänheten i speciellt hög grad. Om dessa ändringar tydligare kommuniceras under 2017 finns därmed en god möjlighet till en ökning i kunskapsindex i nästa års mätning.

Förtroende

En förändring mot 2015 av negativ karaktär vi ser i årets mätning och som är viktig att uppmärksamma är att förtroendet för insättningsgarantin på totalnivå har sjunkit. Vi kan konstatera en statistiskt säkerställd nergång i andelen som har ett ganska eller mycket högt förtroende för insättningsgarantin. Nedgången beror främst på ett lägre förtroende bland män generellt samt personer i åldrarna 30-49 och 65+ år. Förtroendet för insättningsgarantin kan dock fortsatt i absoluta tal beskrivas som mycket högt; 8 av 10 har ett ganska eller mycket stort förtroende.

Även förtroendet för Riksgälden (som ansvarig myndighet) har minskat, totalt sett. Fjolårets undersökning visade på att 74% hade stort förtroende för Riksgälden. Motsvarande andel i år är 70%. Även här bör nivån dock fortsatt betraktas som hög i

absoluta tal. Tappet i förtroende går inte att härleda till någon enskild grupp och när det gäller de med 500 000 kronor i sparande går de "mot strömmen"; här har förtroendet för Riksgälden ökat tydligt jämfört med 2015.

Likt tidigare års undersökning överrepresenteras de undergrupper som har störst förtroende för Riksgälden och insättningsgarantin i synnerhet bland äldre personer, män, personer med högskoleexamen och personer boende i storstäder.

Förtroendet blir viktigt att följa upp i nästa års mätning. Fortfarande ligger det på en hög nivå, men fortsätter det att sjunka även under 2017 finns det anledning att reflektera över hur man bör arbeta för att i framtiden vända trenden. Ett högt förtroende för både Riksgälden som myndighet och för insättningsgarantin i kombination med en hög kunskap minskar risker för uttagsstormar och skapar tilltro till systemet.